

KOVÁCS IMRE 100

fuvolaművész-tanár

(Nádudvar, 1924. augusztus 29. – Budapest, 2007. július 7.)

A Magyar Állami Hangversenyzenekar legendás fuvolaszólama:

Balról jobbra: **id. Kovács Imre**, **Szebenyi János**, Kovács Lóránt, Antal Mátyás, **Bántai Vilmos**.

A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fuvola szakán 1946 és 1954 között Hartai Ferenc növendéke. 1948-tól 1974-ig az Állami Hangversenyzenekar fuvolaművésze, 1974-től ugyanott korrepetitor. 1956-tól 1969-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola fuvolatanára, 1965-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatán tanított fuvolát és kamarazenét.

I.

ELMENT KOVÁCS IMRE¹

Egy ideje már ritkábban lehetett látni. Telefonbeszélgetéseink egyre rövidebbek lettek. Nem látogatott be a Tanárképzőbe, az épületbe, amelyik az ÁHZ mellett több mint 40 évig munkahelye volt. Amikor személyesen beszélünk úgy tűnt, hogy nem találja a helyét. Készülhetett valahová. Talán Nádudvarra indult azon az utolsó júliusi reggelen, amelyet megélt? Oda ahonnan elindult szegényen és gazdagon?

Az egyszerű család, a szegény élet, a háborús évek viszontagságai között nem „budai úrigyerek” módjára kezdte életét. Ám zenei tehetsége azonnal kitűnt, bármely hangszert vette a kezébe. Gyermekkorában Nádudvaron cimbalmozni kezdett, keservesen tanulva a hozzátartozó ismereteket. A katonaelet és a sors

---

¹ Parlando 2007/4. szám

adta kezébe a fuvolát, számos gyönyörű pillanat és küzdelmes óra forrását a levente zenekartól kezdve, a debreceni katonazenekaron át egészen az Állami Hangversenyzenekarig.

Tőle tudjuk, hogy a kemény paraszti étellel szemben választotta a muzsikusi pályát. Amint Budapestre költözött és fuvolatanárok közelébe került (Hartai Ferenc, Jeney Zoltán) fájdalmas érzéssel kellett szembesülnie. Képzettsége hiányos volt, fizikai adottságai nem kedveztek a fuvolázásnak. Minden, az önbizalmát porba tipró véleménnyel szemben győzött az elhatározása, hogy fuvolás lesz. Tanult, gyakorolt és pénzt keresett, mert meg kellett élni. Nála senki sem tudhatta jobban, hogy az emberi akarat mire képes, ha mögötte ott a tehetség.

Elvégezte a Zeneakadémiát. Tanára, Hartai Ferenc, aki az első maghallgatás alkalmával eltanácsolta, később, egész életén át legjobb barátjaként tartotta számon. 1952-ben a bukaresti Világ Ifjúsági Találkozón díjat nyert fuvolázásával. Állást kapott az ÁHZ-ban. Számos új mű keletkezésének és bemutatásának volt közreműködője. Szólózott, kamarázott, az egyre inkább fejlődő magyar zenei életnek aktív részesévé vált. Hogy az élet nem „habos sütemény” azt 1956-ban is meg kellett tapasztalnia, de egyenes jelleme és önbecsülése átsegítették a nehéz időszakon.

Személyisége körül akkor kezdett izzani a levegő, amikor Jeney Zoltán mellett tanári megbízást kapott a Bartók Szakiskolában. Hihetetlen tudással, tapasztalattal és empátiával kezelte a tanítványokat. Nemcsak a fuvolajáték buktatóit ismerte, hanem az emberi lélek rejtjelmeit is. Kamarazenét úgy tanított, hogy miközben a mű legapróbb részleteire is kitért, munkára ragadta az együttest. Az eredmény rendszerint nem maradt el.

Őrzöm annak az ÁHZ koncertnek az emlékét, amely az Erkel Színházban volt 1965-ben. A műsoron szerepelt a Beethoven VII. szimfóniája. A darab szólóit Kovács Imre játszotta briliánsan. Diákkori élményem, hogy egy alkalommal, kérésünkre a fúvósötösünkkel is foglalkozott, mielőtt egy külföldi fesztiválra indultunk (1967). Egy kicsit ennek is köszönhető az akkori és ottani sikerünk. Ámulattal néztem, hogy a 70-es években Fertődön, az akkori zenei táborban hogyan élt együtt a tanítványokkal a próbákon és a gyümölcszedésnél egyaránt. Amikor fuvolásként nyugdíjba ment, cimbalmosként lett híres. Hol magyar zenekarral, hol külföldi karmester meghívására járta a világot. Élményeiről számos és emlékezetes interjúban beszélt és mesélt viccesen és tanulságosan. Pályafutásának minden állomását, sikerét és díját felsorolni hiábavaló kísérlet lenne. Az utóbbi évek kiemelkedő elismerése a Nádudvar Díszpolgára oklevél

felelősíthette, és tovább nemesíthette benne a vágyódást, a Nádudvarhoz kötődést.

De nem érkezett meg Nádudvarra akkor reggel és nem is fog soha többé. Ám ha valaha eljutunk az elíziumi mezőkre, biztos vagyok abban, hogy Kovács Imre derűsen és mosolyogva fog elénk sietni. Addig is július 24-én vettünk Tőle búcsút a Farkasréti temetőben. A földön csak 83 évet élt, de bennünk addig él, amíg világ a világ és még 3 nap.

Tőser Dániel

Kovács Imre a Bezerédj Amália Országos Zenei Táborban (2004)

II.

EMLÉKEZÉS KOVÁCS IMRÉRE²

Amikor 14-évesen bekerültem a Zenei Gimnáziumba, a zenei és elméleti órák a Semmelweis utcában voltak. A délelőtti órák után naponta loholtunk át fuvola órára, szolfézásra, zenetörténet órákra. Lihegve megérkezvén, rohantam föl a 2. emeletre, ahol két teremből hallatszott ki fuvolázás. Az egyik tanteremben Jeney Zoltán, a másikban egy fiatal, energiától duzzadó, kezdő tanár, Kovács Imre tanított. Nem lehetett könnyű dolga egy nagyhírű, nagyszerű muzsikussal mellett tanítani. Ő mindenben szeretett volna lépést tartani Jeney Zoltánnal. Hihetetlen intenzitásával mindenkiből kihozta a maximumot. Előjátszott, bemutatott, érvelt, de legfőképpen követelt. Visszagondolva azokra az időkre, most már tudom, nagyon jó tanár volt.

Később, kollégaként az Állami Hangverseny Zenekarban közelebbről ismerhettem meg emberségét, becsületes, mindenkivel törődő egyéniségét.

---

² Parlando 2007/4. szám

Nagyszerű ember volt! Nem volt ember a zenekarban, aki ne szerette volna! A turnékon, amikor néha egy hónapig is összezárva éltünk, kitűnt humorával. Esténként, a koncertek után, amikor a szobákban, az otthonról hozott elemózsiát eszegettük, adomázott, régi történeteket mesélt. Éles eszével mindenre emlékezett. Olyan történetekkel szórakoztatott bennünket, fiatalabbakat, melyekből megismerhettünk nagy karmesterek, énekesek és előadóművészek életéből sok-sok érdekes történetet.

Abbahagyván a zenekari játékot, teljes erővel, minden aktivitásával belevetette magát a tanításba. A Tanárképző Főiskola egyik legkiemelkedőbb tanára lett. A fuvola mellett kamarazenét is tanított, melyben igazán otthon érezte magát. Fájdalommal búcsúztunk tőle, de öröm töltötte el szívemet, amikor láttam, hogy mennyien eljöttek temetésére, mennyien érezték őt barátjuknak, tanárjuknak, és egy igaz embernek. Béke poraira! Emléke élni fog!

Kovács Lóránt

III.

BÚCSÚ FEJÉR GYÖGYTŐL³

Fejér György, Ferencsik János, Sulyok Tamás

„Szomorú eset teszi aktuálissá Brahms Requiemjének mai előadását. Fejér Gyuri barátunkban családtagot veszítettünk” – jelentette be Ferencsik János az 1979. február 5-i főpróbán.

Fejér György gordonkaművészi oklevelét Kerpely Jenő tanítványaként szerezte 1947-ben. A Székesfővárosi Zenekarnak (a mai Állami Hangversenyzenekar

---

³ Muzsika 1979/4.

elődjének) a felszabadulás utáni első hangversenyén már tagja volt, s ugyanebből a testületből távozott el most, alig 56 évesen.

Amikor végre megszűntek a tehetségének kibontakozását gátló akadályok, a zenekarban végzett rendszeres munkája mellett karmesteri ambícióinak megvalósítása is lehetővé vált. A sors úgy hozta, hogy mindig a feladatok nehezét kellett elvállalnia, így ritkán szegődött mellé a gyors és látványos siker. Azonnali eredményeket nem termő erőfeszítéseire mégis nagy szükség volt.

Nagy érdemeket szerzett a vidéki zenekultúra fejlesztésében. Az 1950-es években Szegeden, majd Debrecenben vezényelt, s ezután több mint tíz éven át volt a Győri Filharmonikus Zenekar vezető karmestere. Az Állami Hangversenyzenekar művészi fejlődését húsz éven át segítette fáradhatatlan, felelős korrepetitori munkájával.

Személyesen is felejthetetlen és szoros szálak fűztek Fejér Györgyhez. Nem csak közös korrepetitori munkánk hozott bennünket közel egymáshoz, de életreszóló kapcsolatot jelentett, hogy diplomahangversenyemen annak idején ő vezényelte a zenekart, s évtizedekkel később fiam oklevélkoncertjén is ő állt a karmesteri dobogón.

Zenekari és karmesteri munkájában mindig a közösség, az együttes szeretete vezette, szenvedélyesen és fáradhatatlanul tevékenykedett az igaznak és jónak tudott ügyért, a Zenekar érdekében.

Nagyon szerettük, fájó szívvel búcsúzunk tőle.

Kovács Imre

KOVÁCS IMRE KOTTAKÖZREADÁSAIBÓL **Editio Musica Budapest Zeneműkiadó**

BAROKK MUZSIKA

Fafúvós hangszerekre és kürtre

Szerkesztette: dr. Keszler Lőrinc, közreadta: Kovács Imre

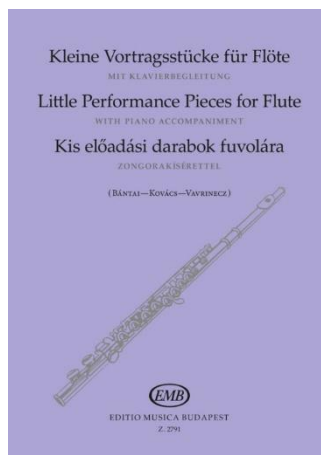
Fuvolamuzsika 1

Közreadta: Bántai Vilmos – Kovács Imre
A zongorakíséretet készítette: dr. Kesztyer Lőrinc

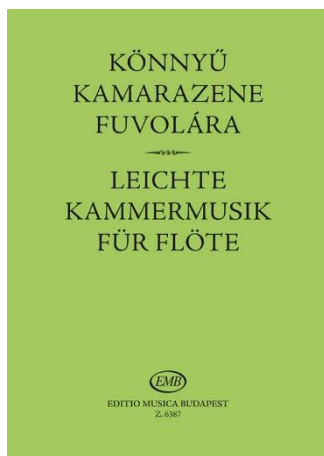
Fuvolamuzsika 2

Közreadta: Bántai Vilmos – Kovács Imre

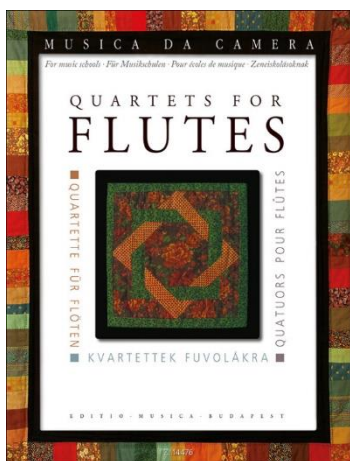
Kis előadási darabok fuvolára zongorakísérettel

Közreadta: Bántai Vilmos – Kovács Imre – Vavrincez Béla

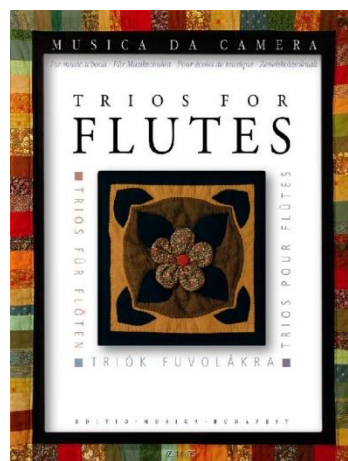

KÖNNYŰ KAMARAZENE

1, 2 és 3 fuvolára, fuvolára és zongorára
Közreadta: Bántai Vilmos – Kovács Imre

Kvartettek fuvolákra

Triók fuvolákra

Részben altfuvolával (Sol)

Válogatta, átírta és közreadja: Kovács Imre – Zempléni László

RÉGI ZENE FUVOLÁRA ÉS GITÁRRÁ

Szerkesztette: Bántai Vilmos – Kovács Imre – Nagy Erzsébet